

Institut Václava Klause: Publikovaná statistická data nevypovídají o skutečné situaci a kondici naší ekonomiky

- CZ24 News | 24. února 2021

ČESKO: Naši statistikové nás svými publikovanými daty neklamou záměrně, ale tato data nám plnou pravdu neříkají.

Něco nevyjadřují proto, že je ekonomika „na práškách“. Prášky obvykle ulevují nemocnému, ale nedotýkají-li se podstaty nemoci, vytvářejí falešný dojem, že situace není tak zlá. Objemové ekonomické veličiny – vývoj HDP a průmyslové produkce – jsou uměle a jen dočasně udržovány na relativně vysoké úrovni obřími dotacemi (prášky) ze státního rozpočtu. Ty zakrývají nabídkový šok, který nastal epidemií covidu (částečně) a restriktivními opatřeními státu (dominantně). Tyto rozpočtové dotace jsou oněmi prášky, které jsou jen proti bolesti (třeba zubů), ale které skutečný problém (třeba zubní kaz) neléčí. Tyto obří dotace jsou nutně dočasné a dříve či později skončí, ale dočasnost je v české paměti velmi pružným slovem.

Totéž platí pro – také objemovou veličinu – míru nezaměstnanosti. Dnešní hodnota – pouhých 4,3 % na konci ledna – nebere v úvahu všechny nepracující (ale pobírající různé maláčovské podpory), ani všechny pracující tzv. doma. Nezapomínejme na to, že se output úřadů (ale i např. školství) měří jedině platy zaměstnanců. A ty navzdory lockdownům stále rostou. I když se ve školách neučí, HDP je „vytvářen“. To je banální závěr, ale neekonomové (a i mnozí ekonomové) ho neznají.

Statisticky vykazovaná inflace je velmi nízká (a v lednu oproti prosinci ještě o jednu desetinu procenta poklesla na 2,2 %), ale je tomu skutečně tak? Těmto číslům nevěřím. Všechno stojí a padá s používaným obsahem a strukturou spotřebního koše, který je základem výpočtu míry inflace. Některé ceny tam dlouhodobě nejsou (záměrně – např. bydlení a finanční produkty – což jsem

kritizoval vždy, ale ČNB si přála nízkou jádrovou inflaci), karantény a lockdowny navíc výrazně změnily strukturu spotřeby. Některé produkty se vůbec neprodávají. Já jsem si za rok 2020 nekoupil ani kravatu, ani sako, protože nebylo kdy a kde je použít, takže je mi lhostejné, co se stalo s jejich cenami. Nemohu však chodit na oběd do zavřené restaurace a oběd mi dováží dodávková služba. Jsou ceny těchto dvou typů obědů stejné? Ty „dodávkové“ jsou přece určitě dražší. Je či není to inflace? Měří to publikovaný cenový index?

V otázce není zmíněn státní rozpočet (a veřejné finance). Jeho neoddiskutovatelný rozvrat, který nastal v roce 2020 (a stejný je záměr i na rok 2021), nevěstí nic dobrého. Bude to mít své náklady, které naše vláda (i opoziční politici, i veřejnost) lehkomyšlně nebere v úvahu. O kolik se zvýší obsluha státního dluhu? Ani zdaleka nestačím sledovat všechno, ale odhady tohoto ukazatele kolem sebe nevidím. Jaké to bude procento HDP? Mnoha lidem se zdá, že zadlužování se nic nestojí. Co se stane, když budou výrazně růst úrokové sazby?

Závěr: publikovaná statistická data nás pouze uchlácholují.

Autor: Václav Klaus

Zdroj: <https://www.institutvk.cz/>